

Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ, ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΑΔΑΣ

Συνιστώμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας εἰς τὸ κατ' ἐξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἀληθεὶς παρασχὼν εἰς τὴν χώραν ὅμων ὑπηρεσίας καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως, ὡς ἀνάγνωσμα ἁριστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

Ἑσωτερικοῦ	Ἑσωτερικοῦ
Ἑτησίᾳ δρ. 16.—	Ἑτησίᾳ δρ. 20.—
Ἑξάμηνος > 8,50	Ἑξάμηνος > 10,50
Τρίμηνος > 4,50	Τρίμηνος > 5,50
ΑΜΕΡΙΚΗΣ: Ἑτησίᾳ, δολάρια 4	

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΑΡΥΘΗ ΤΩ. 1878

ΙΑΡΥΤΗΣ — ΕΚΔΟΤΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΙΜΗ ΕΚΑΣΤΟΥ ΦΥΛΛΟΥ

Ἑσωτερικ. λεπ. 40 Ἑξωτερ. λεπ. 45
Φύλλα προηγουμένων ἐτῶν ἐπίσης λεπ. 40

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀρ. 38 παρὰ τὸ Βασιλικεῖον

Περίοδος Β'. — Τόμος 28ος

Ἐν Ἀθήναις, 6 Φεβρουαρίου 1921

Ἔτος 43ον. — Ἀριθ. 10

Ο ΜΙΚΡΟΣ ΕΒΕΛΟΝΤΗΣ

[ΙΣΤΟΡΙΑ ΜΙΑΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ]

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε' (Συνέχεια)

Μὰ ἂν ἦταν εὐτυχημένος κι' ὑπερήφανος γιὰ τὴν ἐπιτυχία αὐτή, ποὺ τὴν χρώσταγε στὴν ἀνδρεία τῆς στρατιᾶς του, ὅμως δὲν ἦταν περισσότερο ἀπὸ τὸν πῖο μικρὸ κι' ἀπὸ τὸν πῖο νέο στρατιώτη του.

Ὁ Γιάννης πέταγε ἀπὸ τὴν χαρὰ του.

Εἶχε λάβει τὸ βάπτισμα τοῦ πυρός.

Ἐβγαζε καὶ ξανάβαζε ἀδιάκοπα τὸ καπέλλο του, κι' ἔδλεπε τὴ σφαῖρα ποὺ ἦταν στὴν κονκάδα καὶ ποὺ ὁ συνταγματάρχης τοῦ εἶχε πει νὰ τὴν ἀφήσῃ ἐκεῖ, γιὰ νὰ δείχνῃ σ' ὅλους πὼς εἶχε ἀντικρύσει τὸν ἐχθρὸ κατὰ πρόσωπο. Καμμιὰ παρασημοφορία, καμμιὰ ἀμοιβὴ δὲν μπορούσε γὰρ εἶχε γιὰ τὸ Γιάννη ὅσο αὐτὴ.

Ἡ καρδιά του φούσκωνε. Τὸ μπαλίκι τοῦ κύρ-Νικόλα κι' οἱ μακρυνὲς ὥρες ποὺ βούταγε μπαμπάκινα φυτίλια μέσα σὲ κουδάρδες γεμάτους κερί, ὅλ' αὐτὰ ἦταν μακρυὰ, πολὺ μακρυὰ.

Τοῦ φαινόταν πὼς πέρασε τὸ κατώφλι ἐνὸς καινούριου κόσμου, γεμάτου ἄστρα καὶ λάμψεις. Κατάλαθε γιὰ πρώτη φορὰ τὴ μαχητικὴ δύναμη τῆς λέξεως Δόξα, ποὺ οἱ φιλόσοφοι λένε πὼς εἶναι ἕνας καπνός, ἴσως γιὰτὶ ἀναπνέουν σπάνια τὸ μεθυστικὸ τῆς ἀρώμα καὶ γιὰ τὴν ὁποία ὅμως γενεὲς ἀνθρώπων σκοτώθηκαν ἀπὸ τότε ποὺ ὑπάρχει ὁ πόλεμος.

Γι' αὐτὸ ὁ πόλεμος ὑπάρχει ἀπὸ τότε ποὺ φάνηκε τὸ ἀνθρώπινο γένος!

Ἐβγαλε κάτω τὸ ταμπούρλο του, ἀσθμαίνοντας ἀκόμα, μὲ τὰ ρούχα ἄνω-κάτω, τὰ μαλλιά ἀνακατωμένα, ὅταν ἐνοιώσε νὰ τὸν ἀγκαλιάζουν δύο παχουλὰ χεράκια. Ἦταν ἡ Λίτσα, ποὺ κατακόκκινη ἀπὸ τὴ χαρὰ τῆς, τὸν ἀγκάλιαζε μ' ὅλη τῆς τὴ δύναμη.

— Ἀ! Γιαννάκη μου, πόσο εἶχα φοβηθεῖ γιὰ σένα, πόσο εἶχα φοβηθεῖ!

— Ὅπως κι' ἐγώ, Λιζέττα, ποὺ ὅσο κουνούσα τὰ ταμπούρλόξυλά μου, φοβόμουν μὴν πέσῃ στάμαξί τῆς κυρὰ-Κατερίνας καμμιὰ σφαῖρα ἢ καμμιὰ κανονιά... Τουλάχιστο, δὲν πάθατε τίποτα;

— Ὅχι, τίποτα.

— Κι' ὁ Καρχημής;

— Οὔτε κι' αὐτός, χάρις στὶς δύο βελανιδιές ποὺ προφύλαξαν τὰμάξί, γιατί ὁ παππούς βρήκε δύο σφαῖρες σφηνωμένες στοὺς κορμούς του...

— Σὺν κι' αὐτὴ ἐδῶ, εἶπε ὁ Γιάννης ποὺ δὲν μπόρεσε νὰ ντισταθῇ στὴν ἐπιθυμία νὰ δείξῃ στὴ μικρὴ του φίλῃ τὸ τρόπαιο, ποὺ στόλιζε τὸ καπέλλο του.

Ἡ Λίτσα κατακλιτρίνισε καὶ μπόρεσε μόνο νὰ ψιθυρίσῃ:

— Γιαννάκη μου!.. Γιαννάκη μου!..

Ἡ πρώτη ἀλληλοσυμπάθεια τῶν δύο παιδιῶν μεταβλήθηκε σὲ μιὰ θερμὴ καὶ βαθεῖα ἀγάπη. Ὁ μικρὸς ταμπούρλιέρης, ἔτσι ὅπως ἦταν ἀντίκρου στὴ μικρὴ του φίλῃ, δοκίμαζε τώρα τὴν ἀνάγκη τῆς προστασίας, ποὺ εἶναι κτήμα τῶν δυνατῶν. Κι' ἡ Λιζέττα, θαυμάζοντας τὸ θάρρος του, τὸν ἔβαζε, ὕστερα ἀπὸ τοὺς γονεῖς τῆς, στὴν πρώτη θέσθ τῆς καρδιᾶς τῆς.

Τίποτα δὲν ἰσοδυναμεῖ

στὴ μοναξιά, λέει ὁ Γκαῖτε, ὁ μεγάλος Γερμανὸς ποιητής, μὲ τὴν ἀληθινὴ φιλία ἀνάμεσα στοὺς κινδύνους. Καὶ γιὰ παράδειγμα μᾶς παρουσιάζει δύο Πρώσους ἀξιωματικούς, τὸ Μπογκυλάδσκη, ὑπαπιστὴ τοῦ πρίγκηπος Χοενλόεν, καὶ τὸν ταγματάρχην Μάσεμπαχ νὰ φιλιῶνται μέσα στὸ τρομερὸ κανονίδι τοῦ Βαλμύ

καὶ νὰ ὀρκίζονται γιὰ μιὰ αἰώνια φιλία.

Μὰ τὰ δύο παιδιὰ δὲν πρόφτασαν νὰ κάνουν ἐκτεταμένες ἐκδηλώσεις ἀφροσύσεως, γιατί τὴ στιγμὴ ἐκείνη ἡ Κατερίνα φώναξε τὴ Λίτσα καὶ τῆς ἔδωσε νὰ φυλάξῃ τὰ κομμάτια τοῦ λινοῦ πανιοῦ, ποὺ εἶχαν φέρεῖ οἱ χωριάτες, γιὰ νὰ κάνουν γρήγορα

«Πέφτοντας, ὁ Ρεγκλὺς σκούνησε τὸ Γιάννη...» (Σελ. 65 στ. γ')

ξαντό. Οι χειρουργοί ήταν πνιγμένοι στη δουλειά. Οι τραυματίες έβγαναν από όλες τις μεριές και τα μέσα που διέθεταν ήταν ανεπαρκή, για να μπορούν να φροντίσουν για όλους.

Ο γιατρός του Έννιου ήταν ένας παλιός χειρουργός, που τον έλεγαν Λαπούλ και που δεν είχε τον όμοιο του σ' όλο το στρατό για να κόβει πόδια και να ξεαρθρώνει χέρια. Ο μόνος τρόπος που ήξερε για να γιατρέψει μια πληγή, ήταν η αφαίρεση του πληγωμένου μέλους του σώματος. Και πρέπει να παραδεχτούμε πως στην κατάσταση, που βρισκόταν τότε η Ιατρική, πολλές φορές είχε δίκιο.

Ενώ τώρα, με τη μέθοδο της αντίστροφης, που την μεταχειρίζονται παντού, πάντα σχεδόν προλαβαίνουν τη φλόγωση των πληγών και προπάντων την πύωση, που τις έκανε άλλοτε δυσκολογιάτρευτες και συχνά θανατηφόρες.

Ο Γιάννης, περίεργος να τα βλέπει και να τα μαθαίνει όλα, διευθύνθηκε στο φορητό νοσοκομείο. Εκείνο που τον τραβούσε περισσότερο εκεί ήταν η επιθυμία να δει από κοντά τους Αυστριακούς, που είχε δει μόνο από μακριά, σά σιλουέτες, μέσα στον καπνό. Έφτασε τη στιγμή που έβλεπε τον πρόγκηπα Λίνιε. Ο νεκρός Αυστριακός στρατηγός είχε πληγωθεί από δυο σφαίρες τουφεκιού, ενώ, διοικούσε μια πυροβολαρχία, και πέθανε, μόλις τον άκουμπησαν στην ψάλα, που χρησίμευε αδιακρίτως για κρεβάτι των πληγωμένων θλών των βαθμικών. Ένας λογίας έθελε τον βρήκε άπλωτο του ένα γράμμα, χαμμένο γερμανικά, που ο γιατρός Λαπούλ άρχισε να μεταφράζει με χαμηλή φωνή. Κι' ο Γιάννης πλησίασε να τ' ακούσει. Από το γράμμα αυτό έβγαίνει καθαρά πως οι εισβολείς της Γαλλίας είχαν χάσει τον ενθουσιασμό, που είχαν στην αρχή.

«Αρχίζουμε, έλεγε ο πρόγκηπας, να κουραζόμαστε από την εκστρατεία αυτή, όπου οι κύριοι μετανάστες μας έταξαν πως θα έχουμε περισσότερο βούτυρο παρά ψωμί. Έχουμε να πολεμήσουμε με στρατεύματα της γραμμής που δεν υποχωρούν, με εθνικά στρατεύματα που αντέχουν και με χωριάτες, που μας πυροβολούν ή μας δολοφονούν, όταν βρίσκουν κανέναν από μας μοναχό, να κοιμάται μέσα σε κανένα σπίτι. Οι δρόμοι είναι αδιάβατοι και τα κανόνια χώνουνται στη λάσπη. Ακόμα, έχουμε σιτοδεία. Παθαίνουμε κάθε κακό, που μπορεί να φαντασθεί κανείς, για να έχουν οι στρατιώτες μας ψωμί. Και το κρέας μας λείπει συχνά. Πολλοί αξιωματικοί κάνουν να φάνε ζεστό φαί πέντε και έξη μέρες. Τα παπούτσια μας κι' οι μανδύες μας τρίφτηκαν και τους στρατιώτες μας αρχίζει να τους πιάει δυσεντερία από τζιγούρα σταφύλια που τρώνε. Τα χωριά είναι έρημα. Κι' εγώ δεν ξέρω τί θα γίνουμε».

Η Κατερίνα ήρθε για να προσφέρει τη

βοήθειά της στους χειρουργούς κι' ακολουθούμενη από το Γιάννη, με μια στάμνα στο χέρι πέρασε από όλες τις αποθήκες, όπου ήταν ξαπλωμένοι οι τραυματίες ο ένας άπλωτο στον άλλο.

Οι τραυματίες των Αυστριακών προπάντων ήταν φρικτοί, γιατί οι περισσότεροι απ' αυτούς ήταν τραπημένοι από λόγχευς, κι' οι λόγχευς της εποχής εκείνης ήταν λεπίδια τριγωνικά, φοβερά, που περνούσαν ολόκληρο κορμό δένδρου.

Οι Γάλλοι αντίθετα ήταν σχεδόν όλοι χτυπημένοι από σφαίρες.

Και μέσα στα γοερά μουγκρητά παντού άκουγόταν η φωνή: «Νερό!» τότε γαλλικά και τότε γερμανικά.

Οι Αυστριακοί ήταν όμορφα καλοκαμωμένα παλληκάρια, με ζωηρό χρώμα και με λεπτό ξανθό μουστάκι. Φορούσαν φαία άμπέχονα, όπως οι στρατιώτες των γαλλικών φρουρών και μερικοί είχαν τον κεφάλι, δεμένα ακόμα με λουριά στο πηγούνι, φεσάκια πέτσινα, όμοια με δεσποτικούς σκούρους. Οι κυνηγοί του Λεζου έκαναν τη μεγαλύτερη εντύπωση στο μικρό ταμπουριέρη. Τους έλεγαν έτσι από τόνομα του ταγματάρχη, που τους διδούσε. Ήταν ωραίοι άνδρες, με γκριζες στολές, κεντημένες με πράσινα σειρήνια και κίτρινα κουμπιά.

Στην αύλη του κτήματος είχαν τοιμάσει πολλά τραπέζια, για να κάνουν τις επιδόσεις των πληγών και τις έκτομές, κι' οι χειρουργοί έρχονταν άλλοτε άλλοτε, ξεμυλωνισμένοι κι' ανασκουμπωμένοι, μέσα στις φωνές του πόνου και της αγωνίας.

Το θέαμα αυτό συγκίνησε το Γιάννη. Στη θέα μερικών σπασμένων μούτρων, ανοιχτών πληγών με κιτρινωμένα χείλη, των κοιμένων μελών και ριγμένων σε μια γωνιά, ένοιωσε την καρδιά του να παραλύει και χοντρές σταγόνες ιδρώτος να κυλάνε στους κροτάφους του. Σκέφτηκε πως ή σφαίρα, που τον έκανε τώρα τόσο υπερήφανο, λίγο έλειψε να τον ξαπλώσει σε κανένα αλάνι, με πρόσωπο όλο και κρύο σώμα, σαν έναν κακόμοιρο έθελοντή του 2ου τάγματος, που έδλεπε επίμονα και που δεν κουνιόταν πιά.

Η κυρά-Κατερίνα, βλέποντάς τον κατ'όλο, μάντεψε τη συγκίνησή του και τούδωσε ένα τοντικό. Ο Γιάννης ήπια μερικές σταγόνες από το ζεστό ποτό, από φόβο μή λιποθυμήσει.

— Βλέπεις, Γιάννη μου, του είπε η καλή γυναίκα, πόσο κακό πράγμα είναι ο πόλεμος!

Ο μικρός δεν αποκρίθηκε. Δυο πράγματα σκεπτόταν τότε, μέσα στα όποια κυκλίνεται η ψυχή του στρατιώτη στην εκστρατεία: η μέθη του θριάμβου κι' ο φόβος του θανάτου. Η περηφάνεια της νίκης κι' ο φόβος του φυσικού πόνου. «Ολ' αυτά ήταν κι' αυτόν μια διπλή μυσταγωγία, μέσα στα λίγα λεπτά του διαλείμματος.

Δεν πρέπει να νομίζετε, παιδιά μου, πως ο άνθρωπος γεννιέται ανδρείος ή δειλός. Βέβαια υπάρχουν άνθρωποι πιο έτοιμοι, πιο κατάλληλοι για ήρωικές πράξεις, έχοντας πιο ψυχρό αίμα από τους άλλους, με ιδιουσυχρασία πιο γενναία, όπως βρίσκονται και μικρόψυχοι, από αδυναμία της καρδιάς και γενικά της φύσης τους.

Αλλά όσοι από σας έχουν ακόμη τη εφημ του δειλού ως μην πιστεύουν πως θα μείνουν δειλοί για όλη τους τη ζωή, γιατί πρέπει να ξέρετε πως εκείνο που κάνει το θάρρος, που δεν προέρχεται από μια ιδιότητα πράξη, είναι η θέληση.

Με τη θέληση, πνίγεται ο φυσικός φόβος κι' ο τρόμος για το θάνατο. Και πρέπει να χαράξετε στη μνήμη σας τα λόγια του περιφημού στρατάρχη Τυρέν, όταν νοιώθοντας τον έαυτο του κυριευμένο από το φόβο, τη στιγμή που θα γινόταν η επίθεση κατά των θέσεων του Νόρντλινγκεν, πήγε στην πρώτη γραμμή του συντάγματος της επιθέσεως, ψιθυρίζοντας:

— Τρέμε, παλιοτόμαρο! Θάτρεμες ακόμα περισσότερα αν ήξερες που θέλω να σε πάω!

Αξάφνα η προσοχή του Γιάννη τραβήχτηκε από μια φωνή πιο γοερή από τις άλλες. Σε μια μεριά της αλκής ένας νέος αξιωματικός των Αυστριακών ουσάρων φαινόταν να του έκανε νόημα κι' ο Γιάννης, σκλώνοντας γοργά τη στάμνα του, έτρεξε κοντά του.

Μά ο τραυματίας δεν ήθελε νερό. Δεν το είχε πια ανάγκη. Έπιασε το χέρι του μικρού, εκάρωσε άπλωτο του τα μάτια του παρακαλεστικά, σά να βυθίζονταν στο αίπαιρο. Έπειτα, ξεκολλώντας από τα χείλη του ένα μικρό κόσμημα, με μπρούτζινο κύκλο λεπτά δουλεμένα, του το έδωσε, σαν το πρόσωπο του παιδιού να τον έκανε να θυμηθεί, στις τελευταίες του στιγμές, κάποιο γλυκό όραμα. Με τα δάχτυλα τεντωμένα προσπάθησε να σηκωθεί για να πηγάει και ξανάπεσε με τα χείλη μισάνοιχτα, αφού μπόρεσε να προφέρει αυτή μόνο τη λέξη: «Σαλφέντ!»

Ήταν νεκρός κι' ο Γιάννης κατάλαβε πως είχε πη τόνομα της πατρίδας του και πως ήθελε να του παραδώσει το φυλαχτό, που είχε στηρίξει άπλωτο του τσάπρα χείλη του.

Ο μικρός ταμπουριέρης πήρε σιγά το φυλαχτό, που παρίστανε μια ξανθή κόρη, με μπουνιές πεσμένες στους ώμους και μ' ένα μαργαριταρένιο περιδέριο γύρω στο λαιμό. Πίσω από την εικόνα είδε λίγες γερμανικές λέξεις, που δεν τις κατάλαβε, κι' έβαλε το φυλαχτό στην τσέπη του.

— Θα τ' δώσω στο συνταγματάρχη Βερναρδιέ, είπε μέσα του. Ξέρει γερμανικά και θα μπορέσει ίσως να τ' στείλει στην οικογένεια αυτού του κακομοιρού.

Έπειτα χάραξε στη μνήμη του τόνομα που είχε ακούσει.

— Σαλφέντ, Σαλφέντ, ξανάπε.

Το όνομα αυτό δεν του έλεγε τίποτα, γιατί οι γεωγραφικές του γνώσεις ήταν πολύ περιορισμένες και, για πρώτη φορά, λυπήθηκε που, αν και αναγκασμένος να περάσει απ' όλο τον κόσμο, δεν μπόρεσε να τον μάθει ποτέ, τουλάχιστο τα μεγάλα του μέρη.

— Θα είναι σίγουρα στην Αυστρία, έλεγε, αν και γελώντας. Θα ρωτήσω το συνταγματάρχη Βερναρδιέ, κατάληξε. Αυτός θα ξέρει που είναι αυτός ο τόπος.

Ο συνταγματάρχης Βερναρδιέ ήταν για το μικρό ο ιδεώδης Άρχηγός. Αυτός ήταν ο Θεός, ο Κύριος κι' η Θεία Πρόνοια μαζί. Αυτός προπάντων τα ήξερε όλα κι' έπρεπε να τα ξέρει όλος.

— Θα ρωτήσω τον συνταγματάρχη Βερναρδιέ, σκέφτηκε πάλι ο μικρός, κοιτάζοντας ακόμη μια φορά το νεκρό αξιωματικό: θαυπράσινο κοντό άμπέχονο, κίτρινα γαλόνια και κόκκινος γιακάς.

Πέρασε την πόρτα της αλκής, όταν ένας τρομερός κρότος ακούστηκε: Γρεμιζόταν η στέγη του σιτοβολώνα.

(Έπεται συνέχεια) **ΓΡ. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ**
[Κατά το Γαλλικό του λοχαγού Danrit]

Η ΓΡΙΑ ΚΙ' Ο ΧΑΡΟΣ

(Παραμύθι)

Μια φορά κι' έναν καιρό, ένας άγιος άποράσισε να γυρίσει τον κόσμο για να ιδεί ποιος άνθρωπος είναι καλός και ποιος κακός. Έβαλε το λοιπόν παλιόρουχα, ένα μώθηκε πως είναι ζητιάνος κι' άρχισε να γυρίζει από χωριό σε χωριό.

— Όπου κι' αν επήγαινε, κανένας δεν ήθελε να τον πάρει το βράδυ στο σπίτι του για να ξενοχτίσει και μόνο μια φτωχή γριά τον έδεχτηκε ένα βράδυ στο σπίτι της και του έστρωσε να κοιμηθεί και τον περιποιήθηκε πολύ καλά. Όταν ξημέρωσε ο Θεός την ημέρα ο άγιος είπε στη γριά:

«Τί να σου πω, εύλογημένη μου, τον κόσμο γύρισα μά, εκτός από σένα, κανένας δεν βρέθηκε να με φιλοξενήσει! Τώρα κι' αυτή την καλοσύνη που έδειξες θέλω να σ' ανταμείψω» πές μου λοιπόν τί καλό θέλεις να σου κάνω.

— Τίποτα! τ' αποκρίθηκε η γριά. «Ο,τι μου χρειάζεται το 'χω» δέ θέλω τα περισσότερα.

— «Οχι τίποτα! Να μου πής τί καλό σου χρειάζεται. Εγώ είμαι άγιος και καμώθηκα το ζητάω για να δοκιμάσω τους ανθρώπους. «Ο,τι κι' αν μου γυρέψης θα σου τ' κάνω, γιατί έδειξες μεγάλη καλοσύνη».

Τότες η γριά του είπε:

— Σάν είσ' άγιος, σ' εύχαριστώ που καταδέχτηκες το φτωχικό μου και να με συμπάσας που δεν τό ξερα για να σε προσκυνήσω. Και τώρα, αφού θέλει η χάρη σου

να μου κάνη καλό, να, αυτό το μεράκι έχω. Βλέπεις αυτή τη συκιά που είναι στην αύλη μου; Ποτέ δεν τρώω σύκο από αυτήν. Γιατί τα παιδιά της γειτονιάς μου τα κλέβουν πριν ώριμάσουν. Αν είναι το λοιπόν βολικό στην άριστή σου, κάνε να μη μου κλέβουν τα σύκα.

— «Ε, χριστιανή μου, σά δέ γυρεύεις τίποτ' άλλο απ' αυτό, όποιο παιδί άνεβή στη συκιά, να μην μπορέ να ξανακατεβή χωρίς την άδειά σου».

Κι' έφυγε ο άγιος από καί.

Πέρασαν μήνες, έγιναν τα σύκα. Κανένα παιδί δεν μπορούσε να δοκιμάσει σύκο της γριάς χωρίς την άδειά της. Κι' έτσι η γριά ζούσε κατευχαριστημένη. Μά πέρασαν κάμποσα χρόνια κι' ήρτε μια μέρα ο Χάρος μπροστά στην πόρτα της γριάς κι' άρχισε να της φωνάζει:

— «Ελα, γριούλα, να σε πάρω» φθάνει τώρα όσο έζησες.

— «Οχι, όχι, κύρ Χάρε. Να ζήσης μη με πάρης» είμαι πολύ γερή ακόμα. Κι' ύστερα ακόμα δεν έμασα τα σύκα μου. Άφρησε με φέτος ακόμα και με παίρνεις του χρόνου.

— «Οχι, γριά μου. Δέ γίνεται άλλοιώς» κόπιασε κι' ήρτε η ώρα σου. Εγώ παίρνω νιούς και νιές και σένα θ' άρψω» «Ελα, έμπρός».

— «Ε, Χάρε μου, τί να σου πω; Μά κι' αν είν' έτσι, τ' παρακαλώ μόνο ν' άνεβής ψηλά στη συκιά να διαλέξης ένα καλό σύκο να τ' άρω για στενή φορά κι' ύστερα πιά πάρε με».

— «Όσο γι' αυτή τη χάρη, σου την κάνω» είπε ο Χάρος.

Άνέβηκε λοιπόν ο καλός σου ο Χάρος στη συκιά και διαλέξε το πιο μεγάλο σύκο. Κάνει ύστερα να κατεβή, μά που να κατεβή, που η συκιά ήταν μαγεμένη κι' έπρεπε ν' ακούσει τη διαταγή της γριάς, σύμφωνα με την παραγγελία του άγιου.

Αρχινά το λοιπόν ο Χάρος να παρακαλή τη γριά, μά κείνη, φυσικά, έκανε κουρό αυτή. Κι' έτσι ο Χάρος έμεινε πάνω στη συκιά και δεν μπορούσε να παίρνη πιά ψυχές για τον άλλον κόσμο. Κι' έπαψε τότες 'ς όλες τις πολιτείες ο πεθαρμός. Κι' οι γερόντοι έφθασαν διακόσιοι χρονιά κι' είχαν βρεθεί πιά τη ζωή κι' έβριζαν το Χάρο που δεν έρχότανε, και δεν ήξεραν τί τρέχει.

Ύστερ' από πολλά χρόνια, τ'όμαζε ο κόσμος πως μια γριά κρατούσε το Χάρο πάνω στη συκιά και δεν του έδινε την άδεια να κατεβή για να πιάση τη δουλειά του. Τότε λοιπόν μαζεύτηκαν όλοι οι γέροι κι' οι γριές απ' όλες τις πολιτείες και πήγαν στη γριά με τη συκιά και την παρακάλεσαν πολύ να ελευθερώση το Χάρο, και με τα πολλά, (γιατί αυτή η γριά ήταν πολύ γερή και δεν τώξε ακόμα διάθεση να πεθάνη) την κατάφεραν κι' εκατέδασε

το Χάρο από τη συκιά. Κι' τότες, μπροστά αυτή η γριά κι' από πίσω όσοι είχαν πάει να την παρακαλέσουν, πέρασαν στον άλλον κόσμο. Έτσι ξανάρχισε η δουλειά του Χάρου.

(Λαϊκό)

ΕΡΑΝΙΣΤΗΣ

Ο ΤΥΦΛΟΣ ΚΑΙ ΤΟ ΦΑΝΑΡΙ

Μια νύχτα, ένας τυφλός περνούσε από ένα δρόμο κρατώντας με το ένα χέρι του ένα σταμνί γεμάτο γάλα, και με το άλλο ένα φανάρι αναμμένο. Κάποιο παλληκάρι, που τον συνάντησε, του λέει:

— Κουτός είσαι, καίμενος τί το θές το φανάρι, αφού τίποτα δέ βλέπεις, ούτε με φανάρι ούτε με δίχως φανάρι;

Ο στραβός γυρίζει και του λέει:

— Το φανάρι δεν τ'όλο για τον έαυτό μου, αλλά για τέτοιους χαζούς σαν κι' εμένα, για να μη πέσουν επάνω μου και μου σπάσουν το σταμνί.

(Από το Ρωσικό)

ΚΛΕΟΠ. Ε. ΕΥΣΤΡΑΤΙΑΔΟΥ

ΓΚΡΕΜΙΣΜΕΝΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ

«Ερημ' εκκλησιούλα απόμηση, σε μια πλαγιά χτισμένη απ' τον παλιό του Βυζαντίου καιρό, δρόμος κανείς δεν μ' έφερε σε σένα, όλα σβυσμένα, μόνος ζητώντας ήρθα να σε βρω».

Στη λησμονιά απαλόγειρες φτωχή... ποιού άγιοι τη χάρη πριν γκρεμιστής λατρεύανε σε σε; Οι που διαβήκαν πάνω σου καταντητές κουρούροι πήρανε ως και τη θύμισή σου, ωϊμέ!

Μά αν γυμνωμένη απ' τις χουσές εικόνες περά ως βέρα, κι' οι τοίχοι σου χωρίς ψηφιδωτά, στο τέμπλο εκεί που θάστεκε θλιμμένη η θεία Μητέρα, καιεί μια καντήλα ολόχουση μπροστά.

Πόσων αιώνων άσβυστη την πίστη άδω έχεις κλείσει! — άσυντρίφτος στέκει ημ'ά ο σταυρός! μόνο του άγίου τη θύμιση και τον χρυσό έχει σβύσει διαβαίνοντας κουρούρος ο καιρός!...

ΙΩΑΝΝΗΣ Θ. ΚΑΚΡΙΔΗΣ

Η ΦΩΛΙΑ

«Έχουμε φύγει τα πουλιά» σε μακρυνά πάνε ταξείδια κι' έμειναν έρημη η φωλιά κάτω από τα κεραμίδια.

Μά έμεις με κάθε προσοχή τηνε φυλάμε, μη χαλάση γιατί σε λίγο η εποχή που τα πουλιά γυρνούν, θα φτάση.

Τότε και πάλι τα πουλιά από τα ξένα θέ ν'άρθουν και τη φωλιά τους την παλιά κάτω από τη στεγή μας θα βρουνε.

Θά στήσουν και το σπιτικό και σαν παλιοί, καλοί μας φίλοι, μ' ένα μελαδημα γλυκό θα τραγουδούν αυγή και δειλί.

ΜΙΧ. Δ. ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΙΑΤΙΚΟ ΔΩΡΟ

Μία φορά κι' έναν καιρό ήταν μια μικρή πριγκίπισσα ευτυχισμένη, τόσο ευτυχισμένη, που στεναχωριόταν όλη την ημέρα.

Κανένα καινούριο παιχνίδι δεν την ευχαριστούσε: Τά ηξερε όλα. Κανένα φαί δεν βρισκόταν που να της άρεση: Τά είχε βαρεθεί όλα. Γι' αυτήν τίποτα δεν ήταν ξεκατκό και, αν και τόσο μικρή, — ήταν δεν ήταν δέκα χρόνων, — ή ζωή της φαινόταν μονότονη.

Κατοικούσε σ' ένα θαυμάσιο παλάτι. Η μεγάλη της κρεβατοκάμαρα είχε χίλια-δυό όμοια πράγματα.

Τον περίπατό της τον έκανε κάτω από μια στοά, που ο θόλος της ήταν γεμάτος από πολύτιμες πέτρες.

Το περιβάλλον της, — ένα άπειρο πάρκο, — μπορούσε να συγκριθεί με επίγειο παράδεισο.

Εκεί μέσα έτρεχαν καταρράχτες, που στά νερά τους σχηματίζονταν χίλιων λογιών χρώματα, ποταμάνια, που το γλυκό τους μουρμούρισμα έκανε μια σπάνια μελωδία, δέντρα κάθε είδους, σπάνια λουλούδια με τα πιο χαριτωμένα σχήματα, με τις λεπτότερες αποχρώσεις και με τα πιο μελυστικά άρώματα.

Μ' όλ' αυτά όμως τα καλά, η μικρή πριγκίπισσα εξακολουθούσε να είναι δυστυχισμένη.

Τη χρονιά εκείνη, τη βραδυά της παραμονής των Χριστουγέννων, δεν ήξερε πια τί να επιθυμήσει.

Τον περασμένο χρόνο, βλέποντας το ωραίο της παπουτσάκι, το στολισμένο με ρουμπίνια και σμαράγδια, στο φουρνέλο του τζακιού, ζήτησε από τον καλό Χριστό ένα πολύ σπάνιο γαλάζιο πουλάκι, για το κλουβί της.

Το βράδυ εκείνο των Χριστουγέννων ήταν η πιο ευτυχισμένη στιγμή της ζωής της, γιατί είχε κοιμηθεί με μια έλπιδα! Έλπιδα που πραγματοποιήθηκε όταν ξύπνησε.

Μα φέτος, άλλοιμονο! Φέτος δεν υπάρχει κανένα πράγμα που να επιθυμή.

Ω! πόσο δυστυχισμένη ήταν!

Όμως, όπως κάθε χρόνο, τη βραδυά των Χριστουγέννων, έβαλε μέσα στο μεγάλο φουρνέλο το μικρό της παπουτσάκι.

— Χριστούλη μου, είπε, τελειώνοντας την προσευχή της, βάλε την ευτυχία στο παπουτσάκι μου. Να τί σου ζητώ.

Κι' αποκοιμήθηκε, χωρίς να πολυελπίσει πως θα εισακουστή.

Το πρωί, όταν η μικρή πριγκίπισσα γονάτισε μπρος στο τζάκι, βρήκε ένα άπλο πορτοκαλί καπελάκι.

Αυτό την παραξένεψε. Δεν ήξερε τί να υποθέσει. Ποτέ δεν είχε δη όμοιο πράγμα.

Ήταν ένα γαλάζιο καπελάκι, από πρότιχο μολύβι, πλεκτό, σαν κι' εκείνα που φορούσαν τα φτωχά κοριτσάκια.

Της ήρθε η ιδέα να το δοκιμάσει κι' η μικρή της πριγκίπισσα, μπρος στον ωραίο της καθρέφτη, έβαλε στο κεφάλι της το φτωχό καπελάκι.

Αμέσως μια ακατανίκητη δύναμη την ανάγκασε να βγεί έξω από το παλάτι.

Και βγήκε.

Της φαινόταν πως κάποιος την ακολουθούσε, πως ένα παράξενο φύσημα φούσκωνε το μικρό της γαλάζιο καπελάκι. "Εδλεπε κάτι το άφυσικο.

Πού πήγαινε λοιπόν;

Ποτέ στη ζωή της δεν είχε δοκιμάσει τέτοια χαρά. Μάντευε πως θάπαντούσε κάτι καινούριο, κάτι μυστηριώδες...

Πόσην ώρα περπάτησε μέσ' στους άγρους, μέσ' στα δάση; Κι' αυτή δεν ήξερε. Πάντα όμως 'όλα περπάτησε πολύ, γιατί αμέσως κατάλαβε πως πείναζε υπερβολικά.

"Ως την ευτυχισμένη αυτή ημέρα των Χριστουγέννων δεν είχε δοκιμάσει ποτέ αυτό το αίσθημα.

Πάντα ήταν χορτάτη ή καλύτερα αηδιασμένη από τ' αναρίθμητα πιάτα, που άραδιασμένα στο τραπέζι της, κανένα δεν την τράδαγε.

"Ετσι το κομμάτι του μαύρου ψωμιού, που της έδωσαν σε μια καλύβα, της φάνηκε πολύ πιο καλό απ' όλα τα γλυκά, που είχε αηδιάσει ως τώρα.

— Από τί στάρι είναι το ψωμί αυτό; ρώτησε η μικρή της πριγκίπισσα. Σε ποιο χωράκι φύτεψες κι' είναι τόσο ωραίο; Σίγουρα θα είναι χρυσόψωμο.

Λίγο πιο κάτω διψασε και το καθαρό και δροσερό νερό ενός ρυακιού της φάνηκε γλυκύτατο.

— Είμαι τέλεια ευτυχισμένη! Δε γνώρισα μέρα τόσο ωραία σαν τη σημερινή! σκεπτόταν η μικρή της πριγκίπισσα.

Και μόνο, όταν μοιράστηκε με μια ζητιάνη το λίγο της ψωμί, βρήκε την τέλεια ευτυχία.

— Η ευτυχία δε βρίσκεται στην επίγεια απόλαυση και στον έγωισμό! σκέφτηκε. Θα μοιράσω τα πλούτη μου, θα τα δώσω στους φτωχούς, θα τους παρηγορήσω! υποσχέθηκε η μικρή πριγκίπισσα.

Κι' από την ημέρα εκείνη έγεινε τρις-ευτυχισμένη, γιατί κατάλαβε πως η αληθινή ευτυχία βρίσκεται μόνο στην ευσπλαχνία, που της είχε δείξει το χριστουγεννιάτικο καπελάκι.

(Μετάφραση)

ΠΕΤΡΟΣ ΧΑΡΗΣ

ΙΣΤΟΡΙΑ

"Επάνου απ' τα καλιά καλάσματα κι' απ' των Ναών πάνω τη γύμνια σ' όν περασμένων τ' άγκαθόσπαρτα και σκονισμένα καλντερίμια,

Περνάς σαν την 'Ιδέα υπέρθενη και φεγγοβόλα σαν 'Αγία! Το κύμα του χιμού δε μπόρεσε να σ' αφανίσει, ω 'Ιστορία!...

ΙΩΑΝ. Μ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ

ΔΕΥΤΕΡΗ ΠΑΤΡΙΔΑ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ του JULES VERNE

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Κ'. (Συνέχεια)

— Η καλούρα της βάρκας είναι έτοιμη για ν' ανοιχτούμε άμέσως, αποκρίθηκε ο ναύκληρος και με μια κουπιά, σου τη στέλνω έγω τη βάρκα είκοσι πόδια αλάργα από τους βράχους.

Πολλές φορές ως τόσο ο Φρίτε και ο ναύκληρος άνησυχούσαν. Τους φαινόταν πως άκουγαν κάτι να σέρνεται στην άμμου-διά της ακρογιαλιάς.

Δεν είχαν όμως λόγο ν' ανησυχούσαν σ' εχρά. Μία βαθεία σιωπή βασιλευσε όλόγυρα, γιατί ο άνεμος είχε κοπάσει και η θάλασσα έπεσε. Δεν άκουγότανε παρά ο έλαφρός κρότος του κύματος που χτυπούσε στους βράχους. Τίποτα δεν τάραζε την πρώτη αυτή νύχτα που πέρασαν σ' αυτή την άκτι.

Την άλλη μέρα, όλοι ήταν στο πόδι από τα χαράγματα. Μα με τί σφίξιμο καρδιάς αντίκρυσαν αυτή τη ξηρά όπου βρήκαν καταφύγιο!

Η βάρκα τους είχε ύραξει μέσα σ' ένα λιμανάκι άμμουδιού, τριγυρισμένο από μιαν απότομη βραχώδη άκτι, που τους έκλεινε και από τα δύο μέρη τον ορίζοντα. Θα έπρεπε να μπορέσουν να σκαφαλώσουν σ' αυτές τις θεωράτες πέτρες, που κάπου-κάπου άφιναν σαν κάτι σκαλοπάτια που με δυσκολία θα μπορούσαν να τ' ανέβαιναν, για να μπορέσουν να ιδούν και παρά πέρα.

Και ούτε ένα δέντρο, ούτε ένα δεντράκι, ούτε κ' αν έ'χνος από βλάστηση δεν έκοπτε αυτή την πένθιμη και φρικτή έρημιά. Κάτι λειχήνες μόνο και φύκια προσίνιζαν λίγο τους ξηρούς βράχους.

Νάράζαν άραγε σε κανένα ξερονήσι;

— Η τοποθεσία δεν είναι καθόλου ευχάριστη, ψιθύρισε ο ναύκληρος σ' αυτήν του Φρίτε.

— Ίσως θα ήμαστε καλύτερα, αν άράζαμε ανατολικότερα ή δυτικότερα.

— Ίσως, είπε ο Τζών Μπλόκ, μα έδω τουλάχιστο, δεν έχουμε φέδο να συναντήσουμε άγρίους.

Και αληθινά, στο άγονο αυτό μέρος, κανένα ζώο, και το πιο μικρό άκούμα, δεν θα μπορούσε να ζήσει.

Η Τζένου, ο Φραγκίσκος, ή Ντόλλ, ή Τζέιμς και ή γυναίκα του, καθισμένοι στους μπάγκους παρατηρούσαν την άκτι. Πόσο διαφορετική την εύρισκαν από τα καταπράσινα ακρογιάλια της Γης της Έπαγγελίας, του κόλπου της Σωτηρίας, του Φάλακενχόρστ! Κι' αυτό άκούμα το νησάκι του Άναμμένου Βράχου, με την τόσο πένθιμη όψη, είχε κάτι προσφέρει στην Τζένου Μονρόζ. Ένθ έδω! Τίποτα απόλύτως.

— Άς είναι, είπε ο ναύκληρος, αυτή ή παραλία δεν άξιζει βέβαια τη Νέα Έλβετία, δεν είναι όμως λόγος τούτο να μη βρούμε.

— Στην ξηρά, φώναζε τότε ο Φρίτε. Έλπιζω να βρούμε κανένα καταφύγιο στη ρίζα των βράχων.

— Ναί... άς βρούμε έξω... είπε ή Τζένου.

— Άγαπητή μου γυναίκα, της είπε ο Φρίτε, σε συμβούλευω να μείνεις στη βάρκα με την κυρία Ουόλστον και την άδελφή της, όσο έμεις θα λείπουμε. Δεν φαίνεται κανένας κίνδυνος και δεν έχετε να φοβηθείτε τίποτα. Έπειτα είναι πολύ πιθανό πως δε θα μ' έχετε από μπρος σας. Ο Φρίτε πήδησε στην άμμουδιά ακολουθούμενος από τους συντρόφους του.

— Τ' ένου σας, Φραγκίσκος, είπε πειρακτικά ή Ντόλλ, να μ' έχετε τίποτα να φάμε. Σε άς βασίζομαστε.

— Μάλλον σε άς πρέπει να βασισθούμε. Ρίχτε τις πετονιές εκεί κοντά στο βράχο... Είθε τόσο επίδεξια και τόσο υπομονητική!...

— Καλά λέτε, είπε και ή κυρία Ουόλστον, ενώ έσείς θα λείπετε έμεις θα κάνουμε ό,τι μπορούμε με το ψάρεμα.

— Το σπουδαιότερο είναι να φυλάξουμε τα λίγα παξιμάδια που μ' ές μένουμε, αν τύχη και αναγκασθούμε να ξαναβρούμε στο πέλαγος.

— Έμπρός, κυρία Φρίτε, φώναζε, ο Τζών Μπλόκ, έτοιμάστε τη φωτιά. Δεν είμαστε άνθρωποι που μπορούμε να εύχαριστηθούμε με μια σούπα από φύκια ή με τίποτα χαλικάκια άλακόν, και άς υποσχόμεθα ένα καλό και θρεπτικό πρόγευμα.

Ο καιρός ήταν άρκετά ωραίος. Μερικές άκτίνες του ήλιου διαπερνούσαν τα σύννεφα προς την Άνατολή.

Ο Φρίτε, ο Φραγκίσκος, ο Τζέιμς και ο ναύκληρος έπροχώρησαν μαζί στην άκροθαλασσιά, επάνω στην άμμο που ήταν όγρη άκούμα από τη χθεσινή παλίρροια.

Λίγο πιο μέσα, βρεγμένο άκούμα από το κύμα, ήταν ένα στρώμα από φύκια και λειχήνες. Μερικά απ' αυτά τα φύκια έ'χουν κάποια θρεπτική ουσία. Γι' αυτό ο Τζών Μπλόκ φώναζε άμα τα είδε:

— Μα αυτά τρώγονται!... όταν δεν υπάρχει τίποτα άλλο. Στον τόπο μου, στα λιμάνια της Ίρλανδίας τα κάμουν γλυκό.

Άφου περπάτησαν καμιά τετρακοσάρια βήματα ο Φρίτε και οι σύντροφοί του έφθασαν στη ρίζα κάποιου βράχου προς τα δυτικά.

Ήταν άδύνατο ν' ανέβουν στον απόκρημνο αυτό βράχο, που ύψωνταν κάθετα από τη θάλασσα. Ούτε μπορούσαν να τον τριγυρίσουν με τα πόδια. Και ήταν κρίμα, γιατί από κε' θα μπορούσαν να ιδούν μήπως το έσωτερικό ήταν πιο γόνιμο. Το μόνο που τους έμεινε λοιπόν ήταν να βρουν κανένα κοίλωμα για να μπορέσουν να φυλαχθούν όσο θα έμειναν εκεί.

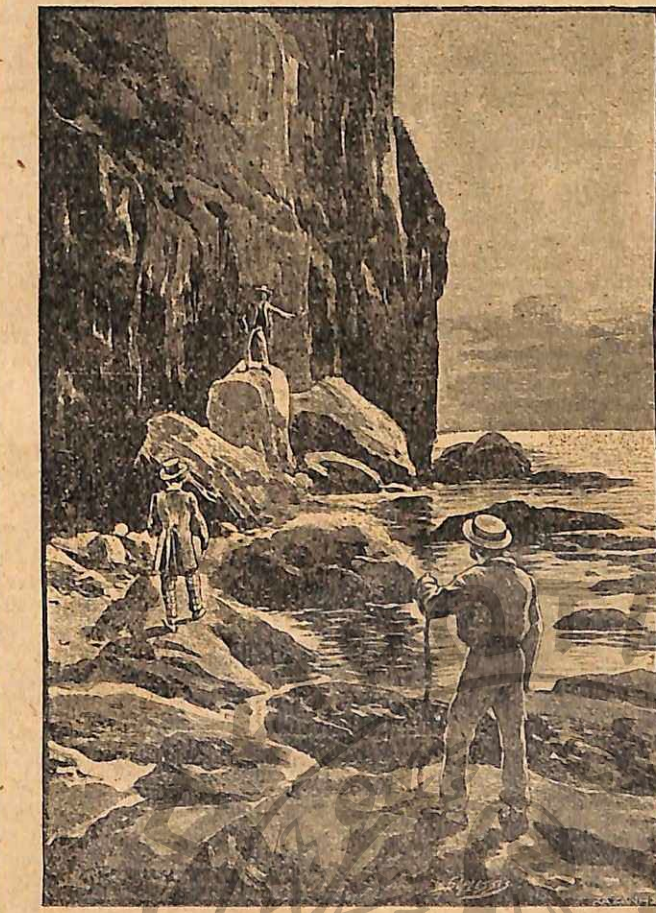
Εκεί που έψαχναν στη ρίζα του βράχου, άπάντησαν ένα στρώμα από φύκια στε-

γνά που τα έφραχν εκεί οι άνεμοι, χωρίς άλλο, που φυσούν με σφοδρότητα σ' αυτά τα μέρη.

— Να με τί ν' ανάψουμε φωτιά! είπε ο Φρίτε.

— Φθάνει μόνο να βρούμε τίποτε να βάλουμε στη χύτρα, αποκρίθηκε ο ναύκληρος.

— Άς ψάξουμε, είπε ο Φραγκίσκος. Ο βράχος αυτός, σχηματισμένος από στρώματα γρανίτη δεν έμοιαζε καθόλου τους άργιλλώδεις βράχους της Νέας Έλβετίας, όπου ήταν εύκολο ν' ανοίξουν κανένα κοίλωμα, όπως έκαναν στο Φέλσενχάιμ. Ευτυχώς όμως ή φύσις τους έπρόλαβε, γιατί καμιά έκατοστή βήματα μα-

"Ήταν άδύνατο ν' ανέβουν..." (Σελ. 77, στ. α')

κραύ από την άκρη του βράχου, πίσω από ένα στρώμα φυκιών ανακάλυψαν κάτι άνοίγματα, που μοιάζαν σαν κελλιά και που θα έπρεπε να χωρίς άλλο να μπουν στο έσωτερικό του γρανίτη. Ο Φρίτε και οι σύντροφοί του λοιπόν, φροντίζοντας να μη απομακρυνθούν και πολύ από το άγκυροβόλι της βάρκας, έψαχναν για δύο πράγματα. Να βρουν κανένα κοίλωμα κατάλληλο για κατοικία και κανένα μέρος όπου ο βράχος χαμηλώνοντας να τους έπρεπε να τον τριγυρίσουν ή να τον ανέβουν.

Και δεν έψαξαν άδικα. Ίσα-Ίσα στην άλλη γωνιά του βράχου βρήκαν ένα σπήλαιο που ή θέση του το έπροφύλαγε από τους δυνατούς ανέμους. Το έσωτερικό του,

άρκετά φωτισμένο ψηλό, ως δώδεκα πόδια, πλατύ καμιά είκοσάρια και βαθύ ως πνήντα, είχε στα πλάγια διάφορα άνισα κοιλώματα που μοιάζουν σαν δωμάτια γύρω από μια κοινή σάλα.

Μία λεπτή άμμος, χωρίς έ'χνος ύγρασίας, έστρωνε σαν χαλί το πάτωμά του και ή πόρτα του μπορούσε πολύ εύκολα ν' άλεισθή.

— Μα την πίστη μου, φώναζε ο ναύκληρος, καλύτερα δεν θα μπορούσαμε να βρούμε.

— Είμαι σύμφωνος, αποκρίθηκε ο Φρίτε. Το μόνο που με άνησυχεί είναι πως αυτό το άκρογιάλι είναι τελείως άγονο και φοβόμυι μήπως και το επάνω όροπέδιο είναι το ίδιο.

— Άς κάμουμε πρώτα κατοχή το σπήλαιο και βλέπουμε κατόπι...

— Άλλοίμονο! είπε ο Φραγκίσκος δεν είναι βέβαια ή κατοικία μας του Φέλσενχάιμ. Κι' ούτε βλέπω κανένα ρυάκι με γλυκό νερό που να αντικαταστήσει το ποταμάκι των Τσακαλιών.

— Ύπομονή!... ύπομονή!... αποκρίθηκε ο ναύκληρος. Θα βρούμε κάποτε καμιά πηγή μέσα στους βράχους ή και κανένα ρυάκι.

— "Ότι κι' αν είναι, είπε ο Φρίτε, δεν είναι τόπος για να εγκατασταθούμε αυτή ή άκτι. Αν δεν μπορούμε να τριγυρίσουμε το βράχο με τα πόδια, θα πάμε με τη βάρκα να ιδούμε τί τρέχει παρά πέρα. Κι' αν τυχόν και πέσαμε σε κανένα ξερονήσι, δεν θα μείνουμε παρά μόνο όσο χρειάζεται για την άναρρώση του πλοιάρχου Γκούλντ. Καμιά δεκαπενταρία μέρες θα φθά-

σουν, πιστεύω. Τέλος... έχουμε πάντα το σπ'ίτι' έπρόθεσε ο ναύκληρος. Και ποιος μ' ές εί πως και το περιβάλλον δεν είναι κοντά, ίσως πίσω απ' αυτό το άκρογιάλι;

Βγήκαν από το σπήλαιο και κατέβηκαν προς τη θάλασσα για να μπορέσουν να τριγυρίσουν το βράχο. Απ' αυτό το μέρος δεν υπήρχαν φύκια, μόνο κάτι πελώριες πέτρες πεσμένες από το βράχο που ήταν άδύνατο να περάσει κανείς κοντά στο σπήλαιο, μα που χαμηλώναν άρκετά κοντά στο άραξόβόλι της βάρκας.

Άλλα δεν γίνθηκε ανάγκη να φτάσουν στην άκρη του άκρογιαιού.

(Ήπεται συνέχεια)

καλογραμμένο. — «Χειμωνιάτικο βράδυ». Κοινό το θέμα. Μπορούσε να τιλοφορεθεί η «Γιαγιά». Άλλα καλλιτέρα γραμμένο από το παραπάνω. — «Στό πάκο». Τονφερό και συγκινητικό. Μερικές λεπτομέρειες αξίζουν πολύ. — «Τ' άπάντεχο καλό». Όμορφο και τεχνικό ποίημα. Παρατηρώ όμως ότι η όμοιοκαταληξία στην εξακολουθεί και στο πρώτο τρίσχο, που νομίζω ότι δεν είναι σωστό. — «Στοασμοί». Ο πρώτος πολύ άτελής, γιατί η καρδιά περιέχει και άλλα πολλά. — Ο δεύτερος, για τη ζωή, πολύ αληθινός. Ο τρίτος ασημαντός. — «Το Καράμυλο». Νοστιμότητα. Το τέλος μπορούσε να είναι λίγο πιο έξυπνο.

ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΨΕΥΔΩΝΥΜΩΝ

Ιούδαν ψευδώνυμον εγκρίνεται η άνα οδύα, αν δεν συνοδεύεται από το ικαίωματος, δη. 2. Τα εγκρινόμενα ή άνασόμενα ισχύουν μέχρι της 30 Νοεμβρίου 1921. Όσα συνοδεύονται από Λ άνηκουν εις άγρεία, και όσα από Κ εις κορίτσια.

Νέα Ψευδώνυμα: Τρελλή Κορματισπούλα, κ. (ΑΚ). Ταξειδιώτισσα Έλληνίς, κ. (ΑΚ). Ίωνικός Δσής, κ. (ΙΜ). Πόθος της Ρόδου, κ. (ΝΗ). Ρομφειώτης, κ. (ΓΚ). Άντης Αλκίους, κ. (ΑΔ). Άντα του Ρήγα, κ. (ΘΙΚ). Ηρώς της Ελλάδος, κ. (ΜΜ). Ευστήριον, κ. (ΘΓ). Νιγάρας, κ. (ΓΣ). Άετός, κ. (ΔΔ). Δεα, κ. (καλέ Άντες). Αραλίνα, κ. (+). Νάρκισσος, κ. (ΓΕ). Γέρων Θαλασσινός, κ. (ΓΘ). Ρεμβάζουσα του Ναβαρίνου, κ. (ΒΚ). Διαλασποπλάμι Νάδου, κ. (ΜΖ). Αάφνη, κ. (ΕΚ). Μαϊμονδίσσα, κ. (ΓΑ). Ναυτοποδόκοπος, κ. (ΕΚ). Χιώτης, κ. (ΕΔ). Χαμύγελος της Εβνώχιας, κ. Άάκρου της Ψυχής κ. (ΕΓ). Σιατιστινός Μοξέξ, κ. (ΚΔ). Αμασούλης Βύλου, κ. Κοινοτοριατόπουλο, κ. (ΚΗ). Ναυτοπούλα του Αβέρωφ, κ. (ΔΑΓ). Μαχίων, κ. (ΚΤ).

Ανανεώσεις Ψευδωνύμων: Αρκατοκαρδός, κ. Ηβη, κ. Μιζός Σουλιώτης, κ. Μέλλον της Ελλάδος, κ. Φιλόρηος, κ. Τέσσα του Πόνου, κ. Θούλας, κ. Γλυκὸ Παρελθόν, κ. Αιολάνταξη, κ. Παιδί του Μέλλοντος, κ. Αλφειά Πανσέληρος κ. Βελονδέριο Τριαντάφυλλο, κ.

ΜΙΚΡΑ ΜΥΣΤΙΚΑ

Διά 1 έως 3 το πολύ προτάσεις λέπ. 50. Διά τας περιττέον λεπτά 10 ή λέξεις.

Μ. Μ. επιθυμούν ν' ανταλλάξουν: Παπαγάλος με Έλαιοφ. Νεότη, Ματαιότητα, Βιολέ, τ. Άγροφ, Πικροδάφνη, Χουσομα'όδο, τ. Σφανίων, Καττορασούλαν. — τ. Αήτητο Εύζωνάκι με Μυστηρ. Υφανόστο, Επλ. Αόροδ, Βεατρίκη, Θείαμβ. τ. Ακαίου, Φόξτροι, Καμίλιαν, Ξανθ. Έλληροπούλ, και όσους και όσας θέλουν. — τ. Αιόρμητο Ναυτοπούλο με Έλαιοφ. Έλληρίδα, Ιουδήθ, Αόρη, τ. Φολής, Σμυρνοιοπούλαν, Μυστηρ. Υφανόστο, Ιουαν τ. Τόγγ, Καττορασούλαν, Παπατ. τ. Ρόδου, ή Ανεμώνη με Χιώτ. Τριαντάφυλλο, Αέραν, Παπασοβιαν, Αγοριοβόλι, Καμίλιαν, Φονικιάν. — ή Αάβραντη Γαλήνη με Φοιδολήνη, Ιουδήθ, Καπνόν, Μαγεμένην Ρεμματαίαν. — τ. Σμυρναϊκόν Σύμβολον με Καρσάβιλλαν, Ξογανώ δε Μπερζοράν, Ναυτάκι της Δέσβου. — ή

Αλμυρίς της Αοετής με Καμίλιαν Χιώτ. Τριαντάφ., Φοιδολήνη. — τ. Ανοϊζιάτικο Μπουμπουνάκι με Καττορασούλαν.

Ο συνεργάτης μου κ. Παναγιωτόπουλος με ειδοποίησε ότι σήμερα, Σάββατο στις 6 1/2 μ.μ. στη λέσχη της Φοιτητικής Συτροφίας, Κοραή 10, θα κάμη διάλεξη με θέμα: «Σύντομη κριτική όμιλία για τὸ ποιητικὸ ἔργο τοῦ Κωστή Παλαμά». Ἐκτός ἀπὸ τὰ μέλη μπορεῖ νὰ παρακολουθήσῃ τὴν ὁμιλία καὶ ὅποιοςδήποτε ἄλλος, ἐξ ὅσους ἐλεύθερα.

Ἡ Διάπλασις ἀσπάζεταιται τοὺς φίλους της: Πίους-Πατρίς (ἔλαβα, περαστικά) Γνωστὴν Ἀγνοῶν (ναί, μὴ ρεῖ!) Δύσαν τοῦ Ρήγα (ισχύουν!) Ἀγριῶν Πανσέληνον (ευχαριστῶ διὰ τὸ ξεσπάθωμα) Ἀγαθὸν Διάβολον (καὶ ἡ σφαγὴς ὠραία καὶ τὸ Καταστατικόν) Μαγεμένην Ρεμματαίαν (ὁ κ. Φαίδων σ' ευχαριστεῖ γιὰ τὰς ὠραίας ευχές) Νηρηίδα τοῦ Εὐδοίου (τὰ ἔλαβα ὅλα) Δαπλοσόπουλο (ἔσταλησαν συστημένα τὴν 7 Ἰαν.) Μαῖμονδίσσαν (αὐτὸ σοῦ ἐδιόλεξα) Τάκην Ἰ. Καλαθάν (ἐπιτρέπεται) Ἰ. Μ. Βιάζ. (ευχαριστῶ πολὺ) Κλειστό-πυλο τοῦ 21 (καλὴ προκοπὴ στὸ Σύλλογόν σας ὠραῖο τὸ νομα τοῦ) Ἑλληνα Στρατιώτην (καὶ τῶν συνδρομητῶν καὶ τῶν ἀγοραστῶν τὰ φύλλα στέλνουνται συγχρόνως) Ἀντην Ἀλιγέρην (αὐτὸ σοῦ ἐξέλεγα) ἀλλὰ με ἔλλην. στοιχεῖα, διότι με γαλλικὰ δὲν ἐπιτρέπεται χαιρὸ πολὺ διὰ τὴν ἀνανέωσιν) Μακεδονικόν Ἰδεώδες, Ναυτοπόδοσκοπον, Ναυτικαὴν Ἀστέρα, Φιλόρημον, Κῶμα τοῦ Αἰγαίου, Σβέντζον, Μικροῦλαν Τραλαῖα, Κόρη τοῦ Αἰθέρους, Ν. Κατσαρ., Ἀπέραντη Γαλήνη, Ἀραλίνα, Ἰωνικὸν Ἀστέρο, Δημ. Σ. Κ. Τρελλὴν Χωριατοπούλαν, κτλ. κτλ.

Σὺρ Ραβεγκάο, Ἀνδρὸν τοῦ Κανάρη, Λουλοῦδι της Καροῖας, Μαντῆτον τῶν Δελφῶν (ἔλαβα, ευχαριστῶ) Βασιλέα τῶν Ἀστέρων, Κόρητα δε Αἰνέο, Ἀνεμώνη, Σελιγωμένον Κλαριάρον, Μέλλον της Ελλάδος, Αἰποτάκιον, Κορναλλένιαν, Ποαγματικότητα, Πρόσθηον (ἔστειλα) Εἰ: όσας ἐπιστολάς ἔλαβα μετὰ τὴν 2ην Φεβρουαρίου ὑάπαντήσω εἰς τὸ προσεχές.

ΤΟΜΟΙ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

Τῆς Α' Περιόδου (1879-1893) ἀπὸ τοῦ ἐκδοθέντος 24 τόμου ἐπ' αὐτῶν ἀκόμη μόνον οἱ ἑξῆς δεκτά: 5ος, 7ος, 12ος, 14ος, 18ος, 19ος, 20ος, καὶ 21ος. Ἐκαστος τόμος δραχ. 5, ταχυδρομικῶς δὲ ἀποστελλόμενος δραχ. 5,30 διὰ τὸ Ἐσωτερικόν καὶ δε. 5,60 διὰ τὸ Ἐξωτερικόν.

Τῆς Β' Περιόδου (1894-1920) ὑπάρχουν ὅλοι οἱ ἐκδοθέντες τόμοι, 27 ἐν ὅλῳ. — Ἐκαστος τόμος ἀρραφός δε. 16 καὶ ραμμένος δε. 18. Ταχυδρομικὰ τέλη ἐκάστου τόμου προσθετέα εἰς τὰς ἀνω τιμὰς: Διὰ τὸ Ἐσωτερικόν λεπτά 50 ὁ ἀρραφός καὶ δε. 1,50 ὁ ραμμένος, διὰ δὲ τὸ Ἐξωτερικόν δε. 1,50 εἴτε ἀρραφός εἴτε ραμμένος.

Τὸ πρόωιτον καθήκον τοῦ καλοῦ συνδρομητοῦ εἶναι ἡ ἐγκαιρὸς ἀνανέωσις τῆς συνδρομῆς του.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

[Συνέχεια τοῦ 193ου Διαγωνισμοῦ λύσεων Δεκεμβρίου-Φεβρουαρίου. Αἱ λύσεις δεκταὶ μέχρι τῆς 1ης Ἀπριλίου, ἀλλὰ καὶ πέραν τῆς προθεσμίας ταύτης ἐφ' ὅσον δὲν θὰ ἔχουν ἀκόμη δημοσιεύῃ. ὁπωσ καὶ τῶν προηγουμένων φύλλων].

142. Μεταγραμντισμός

Τῆς Ἑλλάδος εἶμαι πόλις.
Μοῦ ἀλλάξεις ἓνα γράμμα
Καὶ ἄρχαιο βασιλεῖα
Σχηματίζει ἐν τῷ ἄμ.

Ἐστάλη ὑπὸ Γρηγορίου Ε'.

143. Συλλαβόγριφος

Τὸ πρῶτό μου ἄνθρωπιμα
Τὸ δευτέρό μου ἀνηντικό.
Τοῦ ὅλου μου ἡ σημασία
Πρᾶγμα πολὺ... τιμητικό.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Νεῖλου

144. Αἶνιγμα

Τὴν ἡμέρα σὲ μιὰ τρύπα.
Καὶ τὴ νύχτα σὲ δυὸ μανίνα.
Ἐστάλη ὑπὸ Ο. Β. Καραγιάννη

145. Ψαροκόκκαλον

* * * * *
* * * * *
* * * * *
* * * * *
* * * * *

Νάντικατασταθοῦν οἱ ἀστερίσκοι διὰ γραμμάτων οὕτως, ὥστε ν' ἀναγινώσκωνται κατὰ σειράν: Φωτιστικόν, ποταμός, πτηνόν, δημητριακόν, νῆσος, βασιλεὺς, νῆσος τοῦ Αἰγαίου, Πέρας, στρατηγός. Ἐστάλη ὑπὸ τ. Ἀπελευθ. Μικρασιάτου

146. Κρυπτογραφικόν

1 2 3 4 5 6 7 8 9 = Ἱστορικός
2 1 7 8 9 = Ποταμός
3 8 7 = Τροφή
4 6 7 6 8 9 = Ἑθνικόν
5 3 4 5 8 7 = Στοιχεῖον
6 2 7 5 8 7 = Ζῶον
7 6 5 = Ἐπίσημα
8 2 7 5 9 = Πτηνόν
9 6 7 5 9 = Ξύλον

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Στριγγίλας

147. Μαγικὴ εἰκὼν ἀνεῦ εἰκόνος

— Ἐλενίσσα, εἶναι ἔτοιμο πιά;
— Τί μαζά;
— Αὐτὸ, ποῦ σοῦ εἶπα.

Ἐστάλη ἀπὸ τὴν Γαλλανόλ. Σημεῖα

148-152. Μαγικὴν γράμμα

Τὴ προσήχη ἐνδὲς γράμματος εἰς τὰς κάτωθι λέξεις πάντοτε τοῦ α' τοῦ, νὰ σχηματισθοῦν μετὰ ἡ ἄνευ ἀναγραμματισμοῦ ἄλλαι τῶσαι λέξεις:

εἶδος, ἄρκος, ἄκων, ὁδῶμα, ἔρκος.
Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Πάντα Ἰδίου

153-155. Αἰγιοπαλῖνα

1. — Ποῖα γενεὰ εἶναι λογία;
3. — Ποῖα λέξις σοῦ λέει ὅτι τραγουδᾷ;
3. — Ποῖο δένδρον λέει ὅτι τὰ σῶκα εἶναι παλῆα;

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Νεφέλης

156. Διπλὴ ἀκροστιχὶς μετὰ φωνηεντοποίηση καὶ ἐλλιπασμῶν

Τὰ μὲν ἀρχικὰ τῶν κάτωθι ζητούμενων λέξεων ἀποτελοῦν φωνηεντοποίηση τοῦ τύπου:

* * * * *

Τὰ δὲ δευτέρω ἐλλιπασμῶν τοῦ τύπου:

* * * * *

1. Φυτόν. 2. Θεά. 3. Ὀμηρικὸς ρμος. 4. Ἀρκαία χώρα. 5. Εἶδος ποταμοῦ. 6. Κράτος τῆς Εὐρώπης. Ἰόλις τῆς Ἰσπανίας.

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Ξανθ. Ἑλληνοπούλου

157. Φωνηεντοποίηση

157. Ὀν - ὄς - ὄν - ὄ - ὄν - ὄν

Ἐστάλη ἀπὸ τὸ Δοξασμ. Κρητικόν

158. Γρίφος

ε ε ε ε ε
ε 6 ε ε ε ε
ε ε ε ε ε
ε ε ε ε ε

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Φιλερμού

Διὰ τοὺς Γαλλομαθεῖς

159. Λεξιγρίφος

Dans les jardins on trouve mon [premier]

On y trouve aussi mon dernier

On y trouve enfin mon entier

Ἐστάλη ὑπὸ τ. Ἑλλήν. Ἀναγεννήσου

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν Πνευμ. Ἀσκήσ. τοῦ φύλλου

666. Διάπλασις (διά, πλάσις.)

667. Παρά - ἄρα - Ρά. - 668. Χελύνη - Βελώνη. - 669. Τὸ πλοῖον.

670. ΠΟΙΟΣ 671. ΑΡ-ΚΑ - ΔΙΟ

ΛΙΝΟΣ ΚΑ-ΤΑ-ΝΗ

ΠΙΘΟΣ ΔΙ-ΝΗ

ΘΥΜΟΣ ΟΣ

ΤΑΡΑΣ

672. ΙΟΚΑΣΤΗ (ὅστις, Καστὸς

Ἀΐας, στάσις, Τάκτις, Ποάϊας.)

673-677. Διὰ τοῦ Ν: νέος. Ἀρνη

πόνος: ἡ νόθος. ἤμα, φόνος. 678. Οἱ

ριθμοὶ 6 καὶ 4. (6+2=8, 4+2=

8+6=14.) - 679. ΛΟΝΔΙΝΟΝ (Λ

κος, πόνος, Πεντέλη, Πρόδοτος, Χ

ιδική, ΠασαΝίκας, Ἡρακλῆος, Ν

πλιοΝ.) - 680. Ἡ φιλαργυρία δὲν εἶναι

οἰκονομία. - 681. Ἐσο ἔντιμος. (Ἐ

ἐν τιμ. ὡς.)

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

Διὰ 1 έως 10 τὸ πολὺ λέξεις μετὰ ἀπὸ στοιχεῖα δε. 2 (ὁ ἐλάχιστος δεσμός.) Πέφυκ τῶν 10 λέξ. 20 λέξ. ἡ λέξις, μετὰ χεῖρα στοιχεῖα λεπ. 30 καὶ μετὰ κεφαλὰ λεπ. 4

Ὁ χωριστός στίχος δε. 1.

[ΚΑ' - 72]

Ἀιμελία Χάβ. ἀνταλλάσσομεν σ.

Σ. Παυλοπούλου. Πιπίνου

Ἀόητας.

ΘΡΙΑΜΒΟΣ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

[ΚΑ' - 73]

Χιόνι τοῦ Μπιζανίου, τί λέει

δὲν εἶναι καὶ ὁ νάνταλξομα

καὶνούργιος μας ἰδέας; Ἄν δέχη

στείλατε τετράδιον ἀπ' εὐθείας.

Ἀνοικτόκαρδος, Σταυρός-Ἰθάκη

[ΚΑ' - 74]

ΚΟΣΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Κορματισπούλο, Στείλατέ μας

θυσίαν Σας.

Δημ. Κούλα. Σὰς ευχαριστοῦμαι

[ΚΑ' - 75]

Ευχαριστῶ ὅσον, μοῦ ευχέθηκαν

τὴ γιοστή μου.

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΟΥ ΓΕΛΩΤΟΥ

ΟΙ ΑΛΛΑΣΟΝΤΕΣ ΚΑΤΟΙΚΙΑΝ

Συνδρομηταὶ παρακαλοῦνται

δηλώνουν ἀμέσως τὴν νέαν τα

διεύθυνσιν εἰς τὸ Γραφεῖον μας

ἀποστέλλοντας καὶ 1 δραχμὴν διὰ

τὴν ἐκτύπωσιν τῆς νέας ταινίας

Ἄλλως δὲν εὐθυγόμεθα διὰ τὴν

ἀπόλειαν τῶν φυλλαδίων των.